

Abstrakt

Tato diplomová práce si klade za cíl kriticky zhodnotit tradiční pozitivistické interpretace zrodu čtyř klíčových norem tvořících základ současného mezinárodně-právního režimu upravujícího aktivity států v oblasti využívání vesmírného prostoru: a) nemilitarizace, b) mírové využití, c) zákaz přivlastnění, a d) volnost využívání všemi státy. Tradiční výklady zpravidla objasňují zrod těchto norem statickými vysvětleními, buďto jakožto výsledek vrozené aspirace lidstva využívat vesmírný prostor pro mírové účely či jakožto výstup snahy racionálních států hájit své národní zájmy. Analýza první dekády vesmírné éry lidstva za pomoci post-strukturalistické genealogické metody artikulované Richardem Pricem nabízí komplexnější vysvětlení. Aplikace kritického genealogického přístupu naznačuje, že zrod výše zmíněných norem byl přímo závislý na přítomnosti konkrétních historických okolností a kognitivních struktur studené války: a) strachu z jaderných zbraní, b) politiky zadržování komunismu, c) společenského trauma z druhé světové války, a d) vysoké míry politizace diskurzu obklopující vesmírný závod. Výsledky této práce rovněž naznačují, že bez přítomnosti specifických historických okolností a kognitivních struktur, které podmínily jejich vznik, tyto normy, alespoň v jejich současné podobě, pravděpodobně nemohou setrvat v platnosti i do budoucna.